

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Kultuurikorralduse õppekava

Pauliina Perkkiö

CRAFTSYMPOSIUM 2022

Lõputöö

Juhendaja: Ave Matsin, MA, pärandtehnoloogia õppekava programmijuht

Viljandi 2022

Resümee

CraftSymposion on rahvusvaheline pärandtehnoloogia sündmus, mis toimus Viljandi Kultuuriakadeemias 14.-18.03.2022. Sündmusel osales 60 pärandtehnoloogia erialade üliõpilast ja õppejõudu Eestist, Soomest, Rootsist ja Norrast. Sümposium toimus esimest korda ning seda korraldas rahvusvaheline meeskond.

Käesolevas loov-praktilises lõputöös annan ülevaate sümpoosioni korraldamisprotsessist ning minu kogemustest peakorraldajana. Töö esimeses osas kirjeldan sündmust korradavate organisatsioonide, ehk Viljandi Kultuuriakadeemia ja NordTradCraft-võrgustiku tausta, ning sümpoosioni eesmärki ja osalejaid. Teine osa koondab sündmuse planeerimisprotsessi, ettevalmistusi, meeskonda ning läbiviimist. Kolmandas osas annan hinnangu niin sündmusele kui oma protsessile korraldusjuhina.

Sümpoosioni eesmärk sai täidetud ning osalejad jäid rahule. Osalejaid oli kohal vähem kui algselt kavandati, aga see mõjutas sündmust vähe. Sellega jäi küll eelarvest umbes pool täitmata, aga eelarve jäägiga on plaan korraldada sümpoosioni jätkkursus.

Minu jaoks sümpoosioni korraldamine sisaldas palju uut ning viis mind kurssi Nordplus-programmi ja NordTradCraft-võrgustikuga. Kogemus oli peamiselt positiivne ning soovin ka tulevikus töötada käsitöö valdkonna inimeste ja sündmustega. Peakorraldaja ma siiski ei soovi olla, vaid tunnen ennast paremini taustal tugitöötajana.

Abstract

CraftSymposion is an international craft event, which took place in Viljandi Cultural Academy on 14.-18.03.2022. The event was attended by 60 students and lecturers of heritage technology from Estonia, Finland, Sweden and Norway. The symposium was held for the first time and organised by an international team.

In this paper I will give an overview of the organising process of the symposium and my experiences as the main organiser. In the first part of the paper, I will describe the background of the organisations behind the event, namely Viljandi Culture Academy and NordTradCraft network, as well as the aim of the symposium and the participants. The second part summarises the planning process, preparations, organising team and execution of the event. In the third part, I will evaluate both the event and my own process as an organiser.

The aim of the symposium was achieved and the participants were satisfied. There were fewer participants than originally planned, but this had little impact on the event. This meant that about half of the budget was not spent, but the remainder of the budget will be used to organise a follow-up symposium.

For me, organising the symposium was a new experience and introduced me to the Nordplus programme and to the network NordTradCraft. The experience was mainly positive and in the future I would like to continue working with people and events in the craft sector. However, I don't wish to be the responsible organiser, but I feel more comfortable in the background as a support worker.

Sisukord

Sissejuhatus	5
1. Organisatsioon.....	6
1.1 Tartu ülikooli Viljandi kultuuriakadeemia	6
1.1.1 Pärandtehnoloogia õppekava.....	7
1.2 NordTradCraft	7
1.2.1 Partnerkoolide tutvustus.....	8
1.2.2 Nordplus-programm.....	9
1.3 Sündmuse eesmärk ja osalejad	9
2. Sündmus	10
2.1 Planeerimine ja ettevalmistused	10
2.2 Meeskond	13
2.3 Eelarve ja selle täitmine	14
2.4 Sündmuse läbiviimine	17
2.4.1 Loeng.....	17
2.4.2 Seminarid.....	17
2.4.3 Töötoad.....	18
2.4.4 Kultuuriprogramm.....	20
2.4.5 Muu tegevus.....	21
2.5 Kommunikatsioon ja sotsiaalmeedia	21
2.6 Sotsiaal-majanduslik mõju	22
3. Hinnang sündmusele ja eneserefleksioon.....	23
3.1 Hinnang sündmusele	23
3.2 Eneserefleksioon	24

Kasutatud allikad

Lisad

Lisa 1 Sümpoosioni kava

Lisa 2 Toetustaotlus Tartu ülikooli baasfinantseeringust

Lisa 3 Kuvatõmmised sotsiaalmeediast

Sissejuhatus

Septembris 2021 alustasin töö Viljandi Kultuuriakadeemia rahvusvaheliste suhete spetsialistina ning sellega kaasnesid ülesanded rahvusvahelistes võrgustikes. Kohe esimesi töid oligi planeerida reis Rootsi Uppsala ülikooli, kus toimus NordTradCraft -võrgustiku kohtumine. Kohal oli võrgustiku kuuluvate partnerkoolide õppejõud ning koordinaatorid neljast riigist. Viljandi Kultuuriakadeemia on võrgustiku juhtpartner ning mul oli au osaleda kohtumisel, sest minu roll on hoida pilk võrgustiku rahadel ja anda partneritele nõu rahade kasutamiseks.

Kohtumise eesmärk oli kokku panna kevadel Viljandis toimuva rahvusvahelise käsitöösümposiooni täpne kava. Idee sümposiooni korraldamisest Viljandis oli võrgustikul juba paari aasta tagune. Kahel päeval arutati ja üldjoones pandi kirja sümposiooni teemad, ajakava, töötoad, seminarid ja loengud ning kultuuripäeva programm. Uppsala kohtumisel pandi paika sümposiooni kuju, mida pärast koos ja eraldi täpsustati.

Uppsalas kohtusin rõõmsate inimestega, kelle töös teadus, ajalugu, käsitöö ja kunst on tihedalt põimunud. Samas sain aru, et oma töö tõttu olen tihedalt sümposiooniga seotud. Sealt sündiski idee, et sümposioon võiks olla mu lõputöö. Käsitööga olen tegelenud natuke hobikorras, olles tutvunud materjalidest nii tekstiili kui puiduga. Üldiselt valdkond on mulle siiski võõras, ning ka see motiveeris mind lõputöö valimisel. Soovisin astuda mugavustsoonist välja, tutvuda uue valdkonnaga ning saada kogemusi käsitöösündmuse korraldamises. Samas sain hea läbivaate Viljandi Kultuuriakadeemia pärandtehnoloogia õppekavast, mille inimesed sümposioonil töötasid ja osalesid.

Töö koosneb kolmest osast: Esimene osa annab ülevaate organisatsioonidest, kes sümposiooni taustal, ning tutvustab sümposiooni eesmärki ja osalejaid. Teine osa kirjeldab sündmuse planeerimist, meeskonda ja läbiviimist. Kolmas osa koosneb hinnangust projektile ja eneserefleksioonist.

1. Organisatsioon

1.1 Tartu ülikooli Viljandi kultuuriakadeemia

Viljandi kultuuriakadeemia ajalugu ulatub aastasse 1952, millal loodi Tallinna Kultuurharidusala Kool (hilisem Tallinna Kultuurharidustöö Kool), mis aastal 1960 toodi üle Viljandisse. Aastal 1991 alustas tööd kultuurialast kõrgharidust andev õppeasutus Viljandi kultuurikolledž ning 2003. aastal nimetati kolledž ümber Viljandi kultuuriakadeemiaks. Aastal 2005 allkirjastati ühinemisleping Tartu Ülikooliga, et tagada maksimaalne võimalik õppekvaliteet. (Kultuuriakadeemia ajalugu 2021).

Viljandi kultuuriakadeemia on Tartu Ülikooli humanitaarteaduste ja kunstide valdkonna koosseisu kuuluv õppeasutus, mis juhendub oma tegevuses kõrgharidusseadusest, Tartu Ülikooli seadusest, ülikooli põhikirjast, oma põhikirjast ja muudest õigusaktidest (Juhtimine ja struktuur 2021).

Kultuuriakadeemia kõrgeim otsustuskogu on humanitaarteaduste ja kunstide valdkonna dekaan poolt kinnitatud nõukogu. Nõukogu esimees on kultuuriakadeemia direktor ja nõukogu koosseisu kuuluvad lisaks direktorile asedirektorid, õppekavade programmijuhid, akadeemiliste töötajate esindajad ning üliõpilaste esindajad. (Viljandi kultuuriakadeemia põhikiri 2021).

Kultuuriakadeemia juhatusse kuuluvad direktor, õppedirektor ja haldusdirektor. Lisaks nõuandja rollis tegutseb kultuuriakadeemias nõunike kogu, mille koosseisu kuuluvad kultuuriakadeemia tegevusvaldkonna seisukohalt olulisemate tööandjate ja sotsiaalsete partnerite esindajad ning Tartu ülikooli rektori määratud isik. (Juhtimine ja struktuur 2021).

Aasta 2021 alguses hakkas kehtima struktuurireform, mille käigus senisest neljast osakonnast moodustus kaheksa õppekava, mida hakkasid nii sisuliselt kui ka korralduslikult eest vedama programmijuhid (Aastaaruanne 2021). Akadeemia õppekavad toetuvad neljale fookusvaldkonnale, milleks on 1) *kultuurpärand*, 2) *kogukonnaharidus ja kultuurikorraldus*, 3) *kunstiloome ja produktsioon*, 4) *loovettevõtlus* (Ülevaade kultuuriakadeemiast 2021).

Kultuuriakadeemias kohtuvad dialoogis teadmised ja kultuur, ning õppetöös ühendub pärimus ja tänapäevane, rahvuslikkus ja rahvusvahelisus, teadus- ja kunstiloome, teooria ja praktilised lahendused (Ülevaade kultuuriakadeemiast 2021).

1.1.1 Pärandtehnoloogia õppekava

Pärandtehnoloogia õppekava on üks Viljandi Kultuuriakadeemia 8 õppekavast, ning pakub võimalust spetsialiseeruda rahvusliku tekstiili, rahvusliku ehituse või rahvusliku metallitöö erialale. Õpe kestab neli aastat ja on korraldatud sessioonõppe vormis, milles vahelduvad kolme-neljapäevased õppesessioonid vahelduvad iseseisva töö perioodidega.

(Pärandtehnoloogia s.a.).

Pärandtehnoloogia õpe hõlmab eesti traditsioonilise käsitöökultuuri põhjalikku tundmaõppimist ning selle professionaalset, loovat ja jätkusuutlikku rakendamist nüüdisaegses elukeskkonnas. Olulisel kohal on käsitöö mõtestamine, uurimine ja edasiarendamine. Õppetöös on suur osakaal praktiliste oskuste omandamisel ja seda toetavatel üldkunstiainetel. Õppekava eesmärk on koolitada käsitöömeistreid ja -ettevõtjaid, kes omavad kõrged teadmised valitud eriala ajaloos ja tehnoloogiates. (Pärandtehnoloogia s.a.).

Pärandtehnoloogia õppekava on põhjamaade käsitöökõrgkoolide NordTradCraft-võrgustiku aktiivne liige, tänu millele on tudengil võimalik veeta lühem või pikem aeg mõnes väliskõrgkoolis. (Pärandtehnoloogia s.a.).

1.2 NordTradCraft

„Organisatsioon moodustatakse ideede elluviimiseks või ettevõtmiste ja ülesannete täitmiseks, millega üks inimene ei suuda hakkama saada, sest asi käib talle üle jõu“
(Üksvärv 2004, lk 15).

NordTradCraft on võrgustik, mis loodi aastal 2019 pikaajalise NordTrad-muusikavõrgustiku eeskujul. Traditsioonilise käsitöö õppekavasid pakub harva ülikool ning kõrgkoolide vahel puudub selle valdkonna süstemaatiline koostöö. Partnerkoolide õppekavad säilitavad traditsioonilisi käsitööalaseid teadmisi kuid on samas tulevikku suunatud pilguga. Eesmärk on julgustada õpetajaid ja üliõpilasi otsima innovatiivseid lähenemisviise väljakujunenud tavadele, ning vahetama teadmisi, kogemusi ja nägemusi selle kohta, kuidas tuua pärandtehnoloogiatele baseeruvad käsitööd kaasaegsesse keskkonda ja tööturule.

Enne Viljandis toimuvat sümposiooni võrgustiku esindajad on saanud kokku Eestis Viljandis (november 2019), Norras Raulandis (veebbruar 2020) ja Rootsis Uppsalas (oktoober 2021). CraftSymposium tõi esimest korda kokku suure hulga käsitöö valdkonna üliõpilasi partnerkoolidest.

Viljandi Kultuuriakadeemia on algusest peale NordTradCraft-võrgustiku idee autor, eestvedaja ja peakoordinaator, ehk vastutab rahataotluste esitamise, saadud toetuste jagamise ja aruandmise eest. Võrgustiku liikmed lisaks Viljandi Kultuuriakadeemiale on hetkel Kagu-Norra ülikool (Universitetet i Sørøst-Norge, Norra), Uppsala ülikool (Uppsala universitet, Rootsi), Göteborgi ülikool (Göteborgs universitet, Rootsi), Helsingi ülikool (Helsingin yliopisto, Soome) ja Kõrgem Kunstikool Pallas (Eesti). Võrgustik võtab vastu uusi partnereid ning suhtluskeeleks on inglise keel.

Partnerite valiku peamine põhimõte on, et partnerid peavad pakkuma BA- või MA-tasemel õppekava, mis keskendub traditsioonilise käsitöö ja traditsiooniliste tehnikate õpetamisele ja uurimisele ühes või mitmes järgmistest valdkondadest: traditsiooniline puidutöö ja palkehitus; traditsiooniline sepatöö; traditsiooniline tekstiil. Kõik partnerid jagavad sügavat huvi traditsiooniliste käsitöötehnikate vastu, teevad selles valdkonnas kõrgetasemelist uurimistööd ja on seotud loomingulise tegevusega. Partnerite vahel toimub ka kahepoolne koostöö.

1.2.1 Partnerkoolide tutvustus

Helsingi ülikooli pedagoogikaosakonnas (*soome keeles Kasvatustieteellinen tiedekunta, ingl. The Department of Education at University of Helsinki*) on käsitööõpetajate koolitusprogramm, kus üliõpilased õpivad nii praktilisi tegevusi kui ka käsitööpedagoogikat. Käsitööõpetus on oluline käsitöötraditsioonide säilitamisel ja edasiarendamisel. Nii bakalaureuse kui magistri tasemel peamine õppeaine on käsitööteadus.

Kagu-Norra Ülikooli traditsiooniliste kunstide ja pärimusmuusika osakond Raulandi ülikoolilinnakus on ainus kõrgkool Norras, mis pakub traditsiooniliste kunstide (rahvakunsti) õppekavasid bakalaureuse-, magistri- ja doktoriõppe tasemel. Traditsiooniliste kunstide 3-aastase BA-programmi raames spetsialiseeruvad üliõpilased metallitööle, puidutööle või tekstiilile. Uurimishuvid hõlmavad traditsioonilist kunsti ja sellega seotud valdkondi, keskendudes sellele, kuidas traditsioonid kujundavad ja kuidas neid kujundab tehnoloogia kasutamine.

Uppsala Ülikooli kunstiajaloo osakonna tekstiiliuuringud keskenduvad nii materiaalsete objektide kui ka praktiliste teadmiste uurimisele, mida rakendatakse nii teaduses kui ka hariduses. Osakonnal on laialdane pädevus nii tekstiilitootmise ajaloos kui ka praktiline kogemus erinevate tekstiilitehnikate raames.

Göteborgi ülikooli konserveerimise osakonna haridus- ja teadustöö Mariestadi ülikoolilinnakus hõlmab laia teemavaldkonda, mis on seotud materiaalse pärandi säilitamise, konserveerimise, restaureerimise ja arendamisega, aga ka immateriaalsete väärtuste, eelkõige käsitööoskuste, säilitamise ja arendamisega.

Körgema Kunstikooli Pallase tekstiiliõppekava ühendab teadmised ja kogemused disaini ja tootearenduse, materjalide, tehnoloogiate ja tekstiili valdkonnas. Alates 2017. aastast viiakse osakonnas läbi rakendusuuringuid Eesti villavabrikutes toodetud kohaliku villa kasutusvõimaluste kohta disainivaldkonnas.

1.2.2 Nordplus-programm

Nordplus-programm on Põhjamaade Ministrite Nõukogu (Nordic Council of Ministers) poolt hallatud toetusprogramm, mille eesmärk on tagada haridusalase koostöö tugevdamine ja arendamine Põhja- ja Baltimaades, aga ainult programmiiriikide sees ja vahel. Programmi eelarve on umbes 9 miljonit eurot aastas ja tegevuste keskmeks on nii õppejõudude kui tudengite mobiilsuse toetamine. Toetustaotluse esitamine toimub aasta alguses ning kasutusperiood on 1,5 aastat. (Nordplus 2020).

1.3 Sündmuse eesmärk ja osalejad

CraftSymposiumi eesmärk on tuua kokku rahvusvahelised käsitöötudengid kuuest partnerkoolist, et jagada omavahel mõtteid, teadmisi ja meetodeid kontsentreeritult töötades valitud teemade kallal. Sümpoosion on planeeritud igaaastaseks sündmuseks, mida võõrustavad võrgustiku partnerid kordamööda ning mille korraldamisse on kaasatud kõik partnerid.

Sümpoosion pakub erilist võimalust õppida midagi, mida tudengi tavakeskkond ei luba, näiteks uute materjalide ja tehnikate näol. Sümpoosion võimaldab osalejal laiendada oma vaatenurka ning leida omal erialal uusi võimalusi tulevikus. Osaleja kohtub üliõpilastega, kes esindavad teist kooli, eriala ning rahvust. Näost-näku suhtlemine on hädavajalik valdkonnas, kus teooria ja praktika on omavahel tihedalt seotud ning uurimistulemused on materiaalsed.

Nordplus-programmi poolne nõue on, et sümpoosion on osa tudengi õppetööst ning ta saab osalemise eest ainepunkte.

Iga kool sai otsustada ise, kuidas osalejad välja valida. Algusest peale oli planeeritud, et igast partnerkoolist osaleks 10 tudengit ehk kokku 60 üliõpilast, aga praktikas sai osaleda väiksem hulk. Põhjuseks oli näiteks see, et üldse kursust on väike ja tudengeid vähe, või et pere ja töö kõrvalt pole tudengil võimalust nädalaks ajaks välismaale sõita. Kindlasti mõjutas osalejate hulka pandeemia jätkuv levik ja sellega seotud ebakindlus. Lisaks viimasel hetkel pidi haigestumise tõttu üks rootsi tudeng osalemisest loobuma. Lõpuks kohal oli kokku välisriikidest 24 üliõpilast, Tartust Pallasest 5 üliõpilast ning 15 üliõpilast Viljandi Kultuuriakadeemiast. Osalejad olid enamasti BA-taseme üliõpilasi, aga osales ka mõni magistritudeng. Esindatud oli nii traditsioonilise tekstiili, metalli kui puutöötlemise erialad.

2. Sündmus

2.1 Planeerimine ja ettevalmistused

“Projekti plaanimine on protsess, mille käigus tuleb vastu võtta väga erinevaid otsuseid selle kohta, kuidas midagi teha” (Perens 2019, lk 108).

Viljandis korraldatud CraftSymposiumi ettevalmistamine toimus juba paar aastat taustal võrgustiku ehitamise näol. Idee sümposiumist pakkus Viljandi Kultuuriakadeemiast Ave Matsin. Nordplus-rahastuse positiivne otsus tuli maikuu 2021 ning sügisel 2021 oli kõrge lootus, et sümposium saab toimuda ning planeerimist võib alustada.

Võrgustiku kohtumisel Uppsalas, mida ka Nordplus-programmiga rahastati, täiendati plaani, mis rahastustaotlusesse oli partneritega koos kavandatud. Ajakava ja sisuprogramm vaadati läbi päevade kaupa ning peale hoolsat arutamist tehti otsused, mida mingil hetkel toimuma hakkab. Sümposiumi kandvaks teemaks kujunes jätkusuutlikkus, inglise keeles *sustainability*. Töö oli intensiivne aga kava jäi jõusse ning väikeste muudatustega teenindab korraldajaid ka järgnevatel aastatel.

Uppsalas otsustati, et sümposiumil toimuvad lühikesed töötod kuni 2,5 tundi ja pikad töötod kuni 5,5 tundi ning iga partnerkooli vastutusel on nii ühe lühikese kui ühe pika töötoa juhendamine. Korraldav partner võib pakkuda välja rohkem õpitubasid. Lisaks otsustati, et tudengid on kaasatud töötubade korraldamises. Uppsalas arutati ka üldiselt töötubade sisu ja teemasid, aga lõplik otsus jäi iga partnerkooli teha. Töötubade info tuli täita ühiskasutusse olevasse excel-tabelisse, kust saaks näha teiste plaani ning vältida kattuvusi töötubade sisus.

Samuti otsustati Uppsala kohtumisel, et sümpoosionil toimub neli seminari, mille sisu eest vastutavad Norra, Soome ja Rootsi partnerid. Seminari teemadest räägiti üldiselt, aga täpsema sisu sai otsustada vastutav kool. Oodati 60 tudengi osalemist, ehk igas seminarigrupis saaks olla 20 tudengi. Kuna nii töötoad kui seminarid toimuksid väiksemates gruppides, otsustati kavva lisada kõigile ühine loeng jätkusuutlikuse teemal.

Veel tehti plaanid, kuidas toimub partnerkoolide tutvustamised ja esitlused, majatuurid, õhtune meelelahutus, toitlustus, kultuuripäeva ekskursioonid ja pidu, töötubades sündinud tööde näitus jne. Üldiselt kohtumise lõppedes olid kõik rõõmsad ja rahul ja kiideti näost-näku toimunud kohtumise vajadust ja tõhusust. Järgnev partnerite vaheline suhtlus ja sümpoosioni koostöö toimus meiliteel ja veebikohtumistel.

Sümpoosioni sisu sai Uppsalas enam vähem selgeks, ning Viljandi meeskonna ülesandeks jäi kohapealne organiseerimine, lisarahastuse leidmine ning oma töötubade korraldamine. Kuna Viljandi Kultuuriakadeemia on koordineeriv partner, liigub kõik raha kultuuriakadeemia kaudu. Sellest lähtuvalt otsustasin, et välispartnerid organiseerivad oma rühmale sõidud (peamiselt lennud Tallinnasse), ning meie korraldame ülejäänud, mis majutuse ja toitlustusega seotud. Sellega laekuvad kõik arved akadeemia, ning partneritele on vaja hüvitada ainult reisikulud. Lisaks pakkus Ave Matsin, et tellime väliskülalistele bussi saabumispäeval Tallinnast Viljandisse ja lahkumispäeval Viljandist Tallinnasse.

Et leida soodne majutus 60 külalistudengile ja 12 külalisõppejõule, vajab natuke süvenemist. Enamus Viljandi majutusasutustest on väikesed ja, ei võimalda kõiki külalisi samas kohas majutada. Nordplus-programm on lisaks asetanud piirmäärad majutuskuludele ning püüdsin jääda nendesse piiridesse. Alguses sai broneeritud toad kuuest erinevast asutusest ümber Viljandi, millest kolm kesklinnast eemal. Kuna külaliste arv kahanes, jäi alles viis majutusasutust. Õppejõud ööbisid hotellis kesklinnas ja tudengid koolide kaupa väiksemates hotellides-hostellides.

Sümpoosion toimus akadeemia peamajas ja Vilma-hoones ning oodata oli 80 osalejat, seega oli vaja leida piisavalt suur söögisaal akadeemia läheduses. Parim pakkumine saadi kohvikust, mis asub akadeemia peahoone keldrikorrusel. Asukoht oli suurepärane arvestades sellega, et osalejad liikusid just peamajas ja Vilmas. Toitlustus otsustati korraldada kahes voorus ning osalejatele jagati toidutalongid, millel oli kirjas õige söögiaeg. Osalejate vähesuse tõttu polnud kellaajal lõpuks olulist tähtsust. Lõunapauside pikkus oli 90 minutit, et osalejatel oleks aega natuke hinge tõmmata ja eriti väliskülalistel Viljandi kesklinnas jalutada, võimalus mida osalejad ka kasutasid.

Oluline osa planeerimist ja ettevalmistusi oli leida ruumid, kus toimuks ühiskohtumised, seminarid, töötoad ja muu vajalik. Töötubadeks sobivad ruumid asuvad muidugi pärandtehnoloogia õppehoones Vilmas, samuti teisi- ja kolmapäeval teenindanud kohvinurk paigutati Vilmasse. Kuigi täpne info töötubade sisust selgus alles hiljem, oli võimalik partnerkoolide spetsiifikast lähtuvalt ennetada töötoa sisu ja ruumivajadusi, näiteks vajadus puutöökojale. Seminaride ja suurte kogunemiste jaoks oli vaja broneerida ruumid peamajast, kus asuvad ainsad suured õpperuumid.

Tähtis osa ettevalmistusi oli läbi mõelda, millised töötoad osalejatele pakub Viljandi kultuuriakadeemia ja kes need läbi viib. Viljandi korraldustoimkonna kohtumistel räägiti üldiselt, mida võiks olla ning pärast toimkonna liikmed uurisid oma kolleegidelt, kas neil on võimalus töötuba läbi viia. Vaja oli leida nii lühike kui pikk töötuba, ning arvestada osalejate erineva tausta, teadmiste ja oskustega. Vestluses käis tihti läbi, kuidas ajaraamidesse on raske teatud töötuba sobitada. Lõpuks sobivad teemad ja töötoa läbiviijad siiski leiti ja Viljandi Kultuuriakadeemia sai pakkuda osalejatele kaks lühikest ja kolm pikka töötuba. Ka esimese päeva nimesiltide töötuba (tikkimine vildile ning puntseldamine metallile) juhendas kultuuriakadeemia õppejõud.

Sümposiooni lähenedes lisandusid detailid ka korraldustöös: millised ukseksildid on vaja, kus asub prinditud ajakava, kas välisüksed on lukus, kes läheb pühapäeval saabujatele vastu, kes saab kohvinurgas valves olla jt. Minu kogemus on, et just need väiksed detailid selguvad alles vahetult enne sündmuse toimumist ning nendega lihtsalt pole võimalik varem arvestada.

Viljandi kultuuriakadeemia pärandtehnoloogia õppekaval on pikk kogemus Craft Camp-käsitöölaagri korraldamisest. Sellest kogemusest oli suur abi ka CraftSymposiumil, näiteks kultuuriprogrammi ja infomaterjali koostamisel. Kultuuriprogrammi teemad olid räägitud läbi juba varem, sest väliskülalistele sooviti näidata pärandtehnoloogia rakendusi, mis Viljandimaal ajalooliselt olemas, näiteks Heimtali muuseum ja Olustvere mõis. Lisaks tahtsime viimasel õhtul korraldada lõpupidu, kus kõik osalejad saaksid nautida eesti pärimusmuusikat ja eestimaist tantsu. Pidule oleks ka hea võimalus sõlmida suhteid naabermaade tudengitega. Kultuuriprogrammiga tegelesin alguses mina, et taotleda Kultuurkapitalist toetus programmi läbi viimiseks. Hiljem võttis korraldamise üle Marit Külv, kellel varasem kogemus just Craft Campis.

Kahjuks 2022. aasta alguses olime ikka veel olukorras, kus peame arvestama igal pool möllava pandeemiaga. Kuna osalejaid oli neljast erinevast riigist, tuli arvestada nelja riigi piirangute ja soovitustega seoses reisimisega. Seega otsustasime koos partneritega, et teeme

lõpliku otsuse sümposiooni toimumise kohta veebruaris, umbes viis nädalat enne plaanitud kohtumisaega. See tähendas ka seda, et kõik vajalikud detailid nagu osalejate arv ja töötubade sisu saaks selgeks alles veebruari teisel nädalal. Varuplaaniks oli lükata sümposioon sügisesse. Meie kõigi õnneks ja rõõmuks oli veebruaris märgata, et riigid hakkavad oma piirangutest ja soovitud loobuma, ning kõik näitasid sümposiooni toimumisele rohelist tuld.

2.2 Meeskond

Rahvusvaheline korraldustoimkond:

Viljandi Kultuuriakadeemiast Ave Matsin ja Pauliina Perkkiö

Helsingi ülikoolist Päivi Fernström ja Sirpa Kokko

Kõrgem Kunstikool Pallasest Liina Kool ja Riina Gendrikson

Uppsala ülikoolist Julia Holm ja Annelie Holmberg

Göteborgi ülikoolist Lars Runnquist

Kagu-Norra ülikoolist Eli Wendelbo

Lisaks sümposiooni sisu väljatöötamisele partnerkoolide õppejõud ja koordinaatorid edastasid infot oma kõrgkooli ja tudengitele.

Viljandi korraldustoimkond ja tööjaotus:

Pauliina Perkkiö - eelarve ja korralduslik üldjuhtimine, majutus, kommunikatsioon

Ave Matsin - sisu üldkorraldus, õpitubade korraldus, õppejõudude ja üliõpilaste osalemine

Lembe Rätsep - ruumide haldus, tunniplaan, toitlustus

Marit Külv - staap-kohvinurk, kultuuriprogramm, vaba aeg

Kristi Jõeste, Diana Tuulik, Eilve Manglus, Leele Välja - Viljandi õpitubade korraldus, õppejõudude ja üliõpilaste osalemine

Lembe Lahtmaa – Kultuurikapitali toetus ja aruandlus

Kaasatud olid ka vajadusel ka teised pärandtehnoloogia õppejõud ning suureks abiks olid akadeemia raamatupidajad ja kommunikatsioonispetsialist. Transpordi tellimisel abiks oli akadeemia haldusjuht.

Meeskonnatöö toimus enne kõike virtuaalselt. Koosolekud toimusid veebis ning kõik dokumendid olid veebikeskkonnas ühiskasutuses. Perens (2019, lk 273) kirjeldab virtuaalset

meeskonda järgmiselt: “Virtuaalse projektimeeskonna kõige olulisemaks erisuseks võrreldes tavameeskonnaga on see, et meeskonnaliikmed on ruumiliselt eraldatud ja paiknevad hajusalt ning seetõttu nähakse üksteist harva, kui üldse. Teine oluline erinevus on see, et meeskonnaliikmete omavaheline suhtlemine toimub põhiliselt info- ja kommunikatsioonitehnoloogia suhtlusvahendite abil.”

Rahvusvahelist toimkonda võib Martini ja Fellenzi (2010, lk 227) jaotuse järgi kirjeldada tiimiks (*team*), mille liikmed võtavad individuaalset ja kollektiivset vastutust ühiste eesmärkide eest ning jagavad oma iseseisvat tegevust rollide ja konkreetsete ülesannete kaudu. Viljandi toimkonda järele on mainitud autorite määratluse järgi pigem konkreetse ülesande täitmiseks moodustatud projektimeeskond (*project team*) või ajutine rühm, mis on loodud konkreetse probleemi või eesmärgiga tegelemiseks (*task-force*).

2.3 Eelarve ja selle täitmine

CraftSymposium on Nordplus-programmi nõudmistele alluv projekt, täpsemalt intensiivkursus. Kui võrgustik plaanib korraldada intensiivkursust, tuleb toetustaotlusse märkida välispartnerite tudengid ja õppejõud, kes kohale sõidavad. Need arvud määravad taotletava toetuse suuruse, ehk toetus on ühikutele põhinev.

Sümposiooni korraldamiseks oli võrgustiku poolt Nordplussile esitatud taotlus 2021. a jaanuaris ja positiivne vastus saadi 2021. a mais. Seega kui mina liitusin korraldustiimiga oktoobris 2021, oli sümposiooni kujunemist oluliselt määrav rahaline ressurss juba olemas.

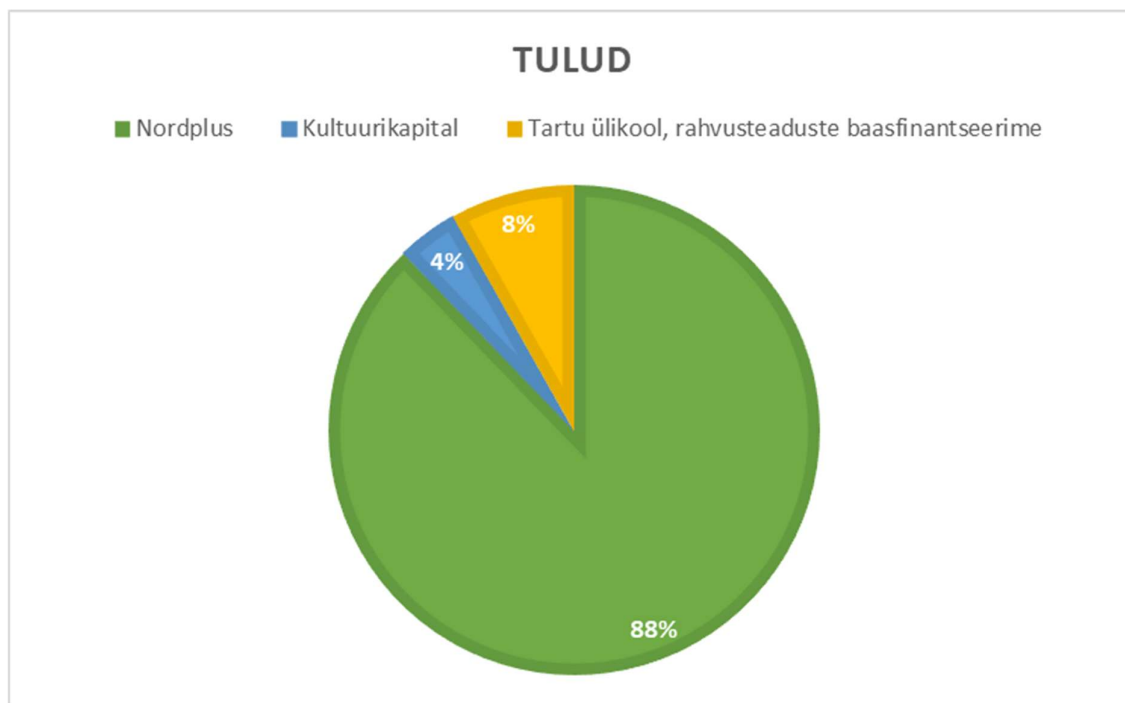
Antud toetuse määr põhines plaanile, mille järgi sümposioonist osa võtab 40 välistudengi, kaheksa välisõppejõudu ning 10 tudengi ja kaks õppejõudu samast riigist kui korraldaja. Viimaks mainitud olid Pallase tudengid ja õppejõud Tartust. Korraldava kooli, ehk Viljandi Kultuuriakadeemia osalejad toetuse määra ei mõjutanud.

Kokku oli Nordplussi poolne toetus sümposioonile 41 180 euro, mille kasutamisest vastas Viljandi Kultuuriakadeemia. Toetus koosnes organisatsiooni toetusest, reisikulude toetusest ning elatustoetusest, vaata pilt 1. Vahendite ümberpaigutus oli lubatud.

EUR - Euro	Support from Nordplus	Sum
Activity		
Organisational support (as calculated in attached budget)	4 000	4 000
Travel (as calculated in attached budget)	15 480	15 480
Subsistence (as calculated in attached budget)	21 700	21 700
SUM - Activity	41 180	41 180
SUM - Total	41 180	41 180

Pilt 1. Sümposiooni toetussummad Nordplus-taotlusdokumendis.

Sümposiooni neljandal päeval toimu nu kultuuriprogrammi jaoks taotleti toetust ka Kultuurikapitalist 2021. a novembris ning vastus oli positiivne. Lisaks saadi 2022. a jaanuarikuus toetus Tartu ülikooli rahvusteaduste baasfinantseerimisest. Tulude osas oli olukord väga rahuldav. Tulude jaotus protsentuaalselt näeb jooniselt 1.

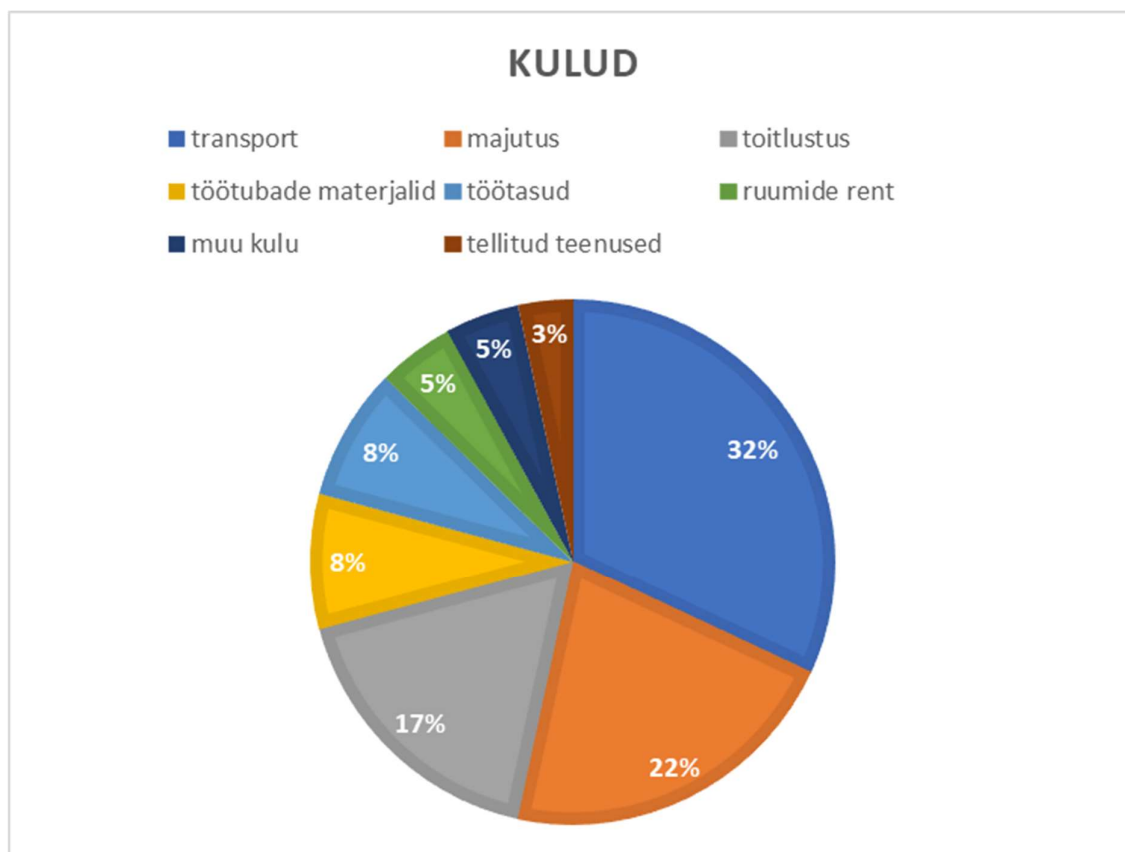

Joonis 1. CraftSymposiumi tulude jaotus.

„Selleks, et alustada projekti kulude plaanimist, peavad olema kavandatud: tööd, teostajad, tähtajad, vahendid ja materjalid“ (Perens 2019, lk 134).

Korraldusjuhina olin olukorras, kus ma ei olnud võimeline eelarvet kokku panema. Kulud nagu majutus, toitlustus, reisime ja muu transport on seotud osalejate arvuga, ning nii kaua kui meil polnud täpselt teada, mitu inimest sümposionist osa võtab, ei saanud ma eelarvesse kulusid lisada. Lisaks oli tähtis kulurida töötubade materjalikulud, ehk kui polnud teada, millised töötoad toimuvad ja mitu inimest osaleb, polnud ka teada, mis kulusid sinna tekib. Püüdsin koostada eelarve maksimaalsete eeldatavate kuludega, ning jäin arvamusele, et majanduslik seis on hea ning korraldustööga võib julgelt edasi liikuda kohe kui osalejate arv ja töötubade sisu teada.

Selle töö kirjutamise hetkel maikuu 2022 on enamus arvetest laekunud, suurem osa reaalsest kuludest teada ning üllatavaid kulusid pole enam oodata. Kulude protsentuaalset jaotust eelarve täitmisel näitab joonis 2.

Joonis 2. Kulude jaotus eelarve täitmisel.

Kulude hüvitamises partneritele lähtusime Nordplus-juhtnööridest, kus sõidukulude piirmäär on 330 euro inimesele (Soomest, Rootsist, Norrast Eestisse). See määr oli ka partnerkoolide teada, et nende reisikulud üle piiri ei läheks. Pärast sümposiumi hüvitame reisikulud partnerkoolidele, protsess pole veel kirjutamise hetkel lõppenud.

Sümposium oli algselt kavatsatud umbes 60 külalisele partnerkoolidest. Lõppude lõpuks osales lõpuks kolmandik vähem, ehk 38 külalist. Seega oli ka reisi-, majutus- ja toitlustuskulusid vähem. Alguses arvasime, et ka Nordplus-toetus kahaneb võrdselt osalejate arvuga ning kohandasime tulude rida. Ave Matsin pakkus, et uurida rahastajalt, kas raha tuleb tagastada või kas saame seda kasutada millekski muuks. Sain oma päringule vastuse, et raha ei pea tagastama vaid et saame raha kasutada teise analoogse sündmuse korraldamiseks. Seega ootab meid veel sellel aastal sümposiumi teine osa, mille sihtgrupiks pärandtehnoloogia magistrandid.

2.4 Sündmuse läbiviimine

CraftSymposiumi olulised õppevormid olid loeng, seminarid ja töötoad, milles toimus peamine oskuste ja teadmiste jagamine osalejate vahel. Lisaks toimusid tegevused, mille eesmärgiks oli sotsialiseerumine.

2.4.1 Loeng

Enne kui osalejad jagunesid gruppidesse seminarideks ja töötubadeks, toimus teisipäeva hommikul kõigile ühine loeng peamaja ruumis 128, mis juhatas kõik sümposiumi teemasse sisse. Läbi Zoomi andis inglise keeles loengu Ida-Soome ülikooli pedagoogilise instituudi külalisuurija Niina Väänänen. Väänänen on rõiva- ja tekstiilkäsitööle ning disainile spetsialiseerunud käsitööõpetaja. Ta on täiendanud oma õpinguid ka multimateriaalse käsitöö ja eripedagoogika õpingutega. Tema doktoriõpingud keskendusid sellele, kuidas jätkusuutlikku käsitööd praktilisel, teoreetilisel ja kontseptuaalsel tasandil süstematiseerida.

Loengu pealkirjaks oli Jätkusuutlik käsitöö - praktika, teooria ja kontseptsioon (ingl. *Sustainable craft – practice, theory, and concept*). Toetudes oma väitekirjale tutvustas ja selgitas Väänänen teooriaid ja praktikaid jätkusuutliku käsitöö teemal. Kuulajatel oli võimalik Väänänenile küsimusi esitada.

2.4.2 Seminarid

Keskne komponent CraftSymposiumil oli kahetunnised seminarid, mis toimusid akadeemia peamaja ruumides. Sügisel Uppsala kohtumisel arutati, kes saaks seminaride teemasid pakkuda ning seminaride vastutajateks otsustati valida Helsingi ülikool, Raulandi ülikool, Uppsala ülikool ja Göteborgi ülikool.

Seminaride teemad olid:

- 1) Tarbimine (inglise keeles *Consumption*, eestvedajad Sidsel Sæterhaug ja Tine Spuur Kagu-Norra ülikoolist)
- 2) Jätkusuutlikkust toetavad käsitööoskused ja -teadmised (ingl. *Craft skills and knowledge supporting sustainability*, eestvedaja Päivi Fernström Helsingi ülikoolist)
- 3) Taastuv majaehitamine – minevik, olevik, tulevik (ingl. *Regenerative house building – past, present, future*, eestvedajad John Ingolf ja Johan Jönsson Göteborgi ülikoolist)

- 4) Mis on kantav? Tekstiili taaskasutamine ja korduskasutamine ajaloolises ja kaasaegses kontekstis (ingl. *What is wearable? Recycling and reusing textiles in historical and modern context*, eestvedaja Julia Holm Uppsala ülikoolist).

Vahetult enne sümposiooni esimest päeva toimus seminaride osas paar muudatust. Göteborgi ülikooli seminar, mille üheks vedajaks oli magistrant John Ingolf, jäi tema haigestumise tõttu ära. Seminar koosnes kahest erinevast osast ning Johan Jönsson polnud võimeline asendama oma koolivenda. Lisaks Helsingi ülikooli seminar jäi ära, kuna grupis oli vähe osalejaid. Ärajäänud seminariteemad saame loodetavasti lisada kavva järgmisel sümposioonil.

Osalejatel olid palutud eelnevalt iseseisvalt tutvuda artiklitega, mille nad said kätte sümposiooni kodulehelt. Kuna kaks neljast seminarist jäi ära, pidid tudengid valima uue grupi. Osalemist ei takistanud see, et tudeng polnud eeltööd teinud. Seminarides toimus vestlused ja arutelud ning toimus aktiivne osalemine. Tudengitele meeldis, et seminarid polnud loenguformaadis vaid et osalejaid tegid kaasa.

2.4.3 Töötoad

Sümposiooni praktiline õppetöö leidis aset töötubades, mis toimusid teisi- ja kolmapäeval. Töötoad pakkusid võimalust katsetada erinevaid tehnikaid nii tekstiili, metalli kui puidutöötlemise valdkonnas. Tudengid olid vaba valima mistahes töötuba sõltumata oma erialast, kuna enamasti eelteadmisi polnud vaja. Sümposiooni kodulehel oli leitav töötubade sisukirjeldused ja täpsustavad fotod, et osalejal oleks lihtsam, millist töötuba valida. Fotod olid abiks eriti selleks, et inglise keeles terminid pole kõigile tuttavad aga pildi järgi saab paremini aru, millega töötoas tegeletakse ja kuhu tahetakse jõuda. Samuti eelregistreerimine töötubadesse toimus läbi sümposiooni kodulehe. Eelregistreerimine oli vaja, et teaksime varuda piisavalt materjale.

Lühikesed töötoad (kestus 2,5 tundi) toimusid teisipäeval pärast lõunat Vilma ruumides. Eelnevalt olid osalejad saanud valida seitsme töötoa vahelt, milleks olid:

- 1) Sepatöö algajale (inglise keeles *Blacksmithing for beginners*, juhendaja Tõnis Luik Viljandi Kultuuriakadeemiast)

- 2) Traditsiooniliste spiraalitorudest kaunistuste valmistamine messingtraadist (ingl. *Crafting traditional spiral tube decorations from brass wire*, juhendaja Mari Meriste Viljandi Kultuuriakadeemiast)
- 3) Toorpuidu töötlemine (ingl. *Green woodwork*, juhendaja Tine Spuur Kagu-Norra ülikoolist)
- 4) MultiWeave -kudumistehnika (ingl. *Multiweave*, juhendaja Kadi Pajupuu Kõrgem Kunstikool Pallasest)
- 5) Jaapani tikkimistehnikad sashiko ja boro (ingl. *Sashiko and boro*, juhendajad Minni Klasila ja Jutta Hellgren Helsingi ülikoolist)
- 6) Uurija kiirkohtumine rõivaesemega: rõivaste kasutamine objektipõhises uurimistöös (ingl. *Speed-date a piece of clothing for research: using garments in object-based research*, juhendaja Julia Holm Uppsala ülikoolist)
- 7) Sensoorsed refleksioonid ja otsuste tegemine käsitöös (ingl. *Sensory reflections and decision making in crafts*, juhendaja John Ingolf Göteborgi ülikoolist)

Vahetult enne sümposiooni algust jäi viimati mainitud töötuba ära juhendaja haigestumise tõttu, ning meil polnud võimalust midagi asemele pakkuda.

Kolmapäev oli pühendatud pikkadele töötubadele (kestus 5,5 tundi), mis toimusid samuti Vilma-hoones. Töötubasid oli kaheksa erinevat ja teemad olid:

- 1) MultiWeave tööriista ehitamine (ingl. *Building MultiWeave tool*, juhendaja Kadi Pajupuu Kõrgem Kunstikool Pallasest)
- 2) Etnograafilised ehted (ingl. *Ethnographical jewellery*, juhendaja Väino Niitvägi Viljandi Kultuuriakadeemiast)
- 3) Intarsia-tehnikas tikkimine (ingl. *Intarsia embroidery*, juhendaja Ingela Wahlberg Uppsala ülikoolist)
- 4) Rüüju tegemine vaibakonksu ja heegelnõelaga (ingl. *Latch hooking and locker hooking*, juhendajad Kitty Sitwala, Vilma Kejonen, Susanna Kirvesniemi ja Meiju Kukkonen Helsingi ülikoolist)
- 5) Naha õmblemine (ingl. *Leather sewing*, juhendaja Sidsel Saeterhaug Kagu-Norra ülikoolist)
- 6) Puitkonstruktsioon traditsiooniliste käsitööriistadega (ingl. *Timber framing with traditional hand tools*, juhendaja Johan Jönsson Göteborgi ülikoolist)
- 7) Ühepuunõu ummik (ingl. *Wooden shrink pot*, juhendaja Indrek Merimaa Viljandi Kultuuriakadeemiast)

- 8) Villavabriku kogemus (ingl. *Woolmill experience*, juhendaja Astri Kaljus Viljandi Kultuuriakadeemiast)

Töötubades valminud esemete esitlemine ja väike näitus sai teoks reede hommikul peamaja ruumis 214, kus kõik osalejad said kokku viimast korda. Lisaks kohtumisel võeti kokku seminaride teemad ja tulemused, räägiti tuleviku plaanides ja õpirände võimalustest ning igal osalejal oli võimalus avaldada oma mõtteid toimunud sümposiooni üle.

2.4.4 Kultuuriprogramm

Sümposiooni neljas päev oli kultuuri, ajalugu ja pärimust täis. Kultuuripäeva eesmärk oli anda enne kõike väliskülalistele ülevaade Viljandimaa pärimusest ja pärandist ning nende rakendamisest kaasajal. Ekskursioon viis osalejad Viljandist Olustverre, Heimtalisse ja Loodile.

Hommikul väljus Viljandi kesklinnas buss nii eesti kui välismaa üliõpilastega, et sõita Olustvere mõisa. Olustveres giid tutvustas mõisa pea- ja kõrvalhooneid. Olustveres jäi kavandatud töötuba leivakojas haigestumise tõttu ära, aga asemel toimus põhjalik loeng mesindusest ning tutvuti meekojade toimingutega. Meetoodete vastu tekkis osalejatel suur huvi ning meekoda osteti toodetest tühjaks. Samuti populaarne oli keraamika- ja klaasikoja kõrval asuv pood. Vilka ostlemise tõttu hilines tagasitulek Viljandisse umbes pool tundi, kuna selleks polnud eraldi aega varutud.

Lõunaks sõitis buss tagasi Viljandisse. Pärast ühist söömaega suunduti Loodil asuvasse Maailma Kõige Üksildasemasse Lambipoodi, kus peremees Andres Ansper tutvustas külalistele oma puidust töid. Pärast seda siirdus grupp Heimtali muuseumisse, kus muusemi kuraator ja kujundaja Anu Raud esitles näitust ja rikkalikku tekstiilikogu ning oma talus asetsevat vaibakudumise töökoda

Väliskoolide õppejõududele korraldasime samal päeval ekskursiooni Tartusse, kus külastamisel oli esimesena Kõrgem Kunstikool Pallas ja kooli galerii. Pallas on üks partnerikool ning külaskäik andis just välismaa partneritele võimaluse paremini kooliga tutvuda ja läbi selle koostööd arendada. Pärastlõuna toimus nii eesti kui soome-ugri püsinäitust tutvustav giidituur Eesti Rahvamuuseumis ning vaba aeg muuseumiga tutvumiseks.

Neljapäeva õhtul kogunes terve sümposiooni rahvas Viljandisse Pärimusmuusika Aita, et nautida pidulikku õhtusööki ja eesti pärimusmuusika ja tantsu saatel lõbusalt aega koos

veeta. Duo Suits & Kool mängis lugusid tantsuks ja tutvustas erinevaid eesti tantse. Korraldajatest Marit Külv juhendamisel sai mängida erinevaid eesti laulumänge. Ka Norra tudengid näitasid huvilistele kuidas Norra päraselt paaristantsu tantsida. Pärandtehnoloogia oli teemaks ka viktoriinil, milleks moodustati kohapeal multikultuursed meeskonnad. Üks meeldejäävamaid mänge oli kindlasti rootsi tudengite korraldama toolimäng, mille võitjaks osutus sama rootsi kooli tudeng.

2.4.5 Muu tegevus

Sümposiooni käigus toimus ka väikseid ettevõtmisi ja tegevusi, mille eesmärgiks oli Viljandi Kultuuriakadeemia tutvustamine ning osalejate vaheline sotsialiseerumine. Esmaspäeval kohe sümposiooni alguses partnerkoolide tudengid tutvustasid oma kõrgkooli PechaKucha-meetodiga. PechaKucha on jutustamisformaad, kus esineja näitab 20 slaidi, millest igaühe kohta saab rääkida 20 sekundit. Esimesel päeval pärast lõuna saadi kokku Vilma-hoones ning Viljandi tudengid juhendasid Vilma-hoones majatuuri, et sümposiooni peamine toimumispaik oleks kõigile tuttav. Esimese päeva ametlik osa lõppes töötoaga, kus ülesandeks oli valmistada nimesilt vildile tikkides või pronksplaadile punstliga lüües.

Esmaspäevast kolmapäeva õhtuni olid kõik sümposiooni osalejad oodatud mitteametlikult aega koos veetma Viljandi kesklinnas vinoteeki Mulks, kuhu teatavasti paljud ka kogunesid. Arvata võis, et esimesel õhtul istus enamus oma vana tuttavatega, aga juba teisel õhtul toimus segunemised kuna päeval oli seminarides ja töötubades tekkinud uusi tutvusi.

Eraldi Viljandi linnatuuri külalistele ei korraldatud, aga iga päev oli näiteks lõunaajal rohkesti vaba aega, et soovijatel oleks võimalik linnas ringi jalutada ja kohalike käsitööpoode külastada.

2.5 Kommunikatsioon ja sotsiaalmeedia

Informatsiooni jagamiseks loodi ülikooli serveris sisu.ut.ee koduleht aadressil <https://sisu.ut.ee/craftsymposium2022>, lehte haldas meeskonnast Pauliina Perkkiö ja Marit Külv. Kodulehel on sümposiooni üldtutvustus, ajakava koos toimumiskohtadega, seminaride, loengute ja töötubade tutvustus ning registreerimine, kultuuripäeva programm ja osalejale suunatud oluline info, mis saadeti ka meili teel.

Seminaride ja töötubade registreerimine lahendati Google Drives asuva tabeliga, kuhu kodulehel jagatud lingi kaudu sai. Tabel oli kõigile kättesaadav ilma sisselogimiseta ning vaatajale oli kiiresti nähtav, kas on vabu kohti või on rühm juba täis.

Lisaks loodi osalejatele Google Map-kaart, kuhu oli märgitud olulised toimumispaigad. QR-kood, mis avas kaardi telefonisse, oli nähtaval õppehoonetes.

Osalejaid paluti aktiivselt jagama pilte suhtlusvõrgustikus Instagram ning kasutama teemaviiteid #tyvka ja #tävka, et postitusi saaks siduda Viljandi kultuuriakadeemiaga. Oli rõõm märgata, et välistudengid olid aktiivsed postitajad sümposiooni ajal ning kirjeldasid oma positiivseid meeleolusid fotode ja videotega.

Kuna sümposiooni sihtgrupiks oli partnerkoolide tudengid ning turundus käis läbi õppejõudude, ei olnud vajadust sündmust avalikult reklaamida. Viljandi Kultuuriakadeemia kodulehel avaldati sümposiooni esimesel päeval uudis, mis tutvustas toimuvat.

2.6 Sotsiaal-majanduslik mõju

CraftSymposium polnud Viljandi linna pildis nähtav, linnaelanikel oli sündmusest võimalus osa võtta ainult siis kui nad juhtumisi olid samal ajal Viljandi kultuuriakadeemia pärand tehnoloogia üliõpilased. Sündmus rändab järgmisel aastal juba teise riiki, kuigi loodetavasti tulevikus naaseb jälle Viljandisse.

Küll aga levib sümposiooni sotsiaalne mõju osalejate kaudu kuues kõrgkoolis neljas erinevas riigis. Sümposioonil saadud positiivsed kogemused kasvatavad osaleja huvi sarnaste sündmuste vastu ning seob teda tihemini oma erialaga. Läbi oma tegevuse sümposioonil osaleja tugevdab ja kinnitab nii rahvusvahelisi kui piirkondlikke väärtusi.

Pärast sümposiooni saatsin osalejatele veebiküsitluse ja kogutud tagasisides rõhutasid osalejad just sotsiaalset mõju – oli muljetavaldav kohtuda teiste inimestega, kellega jagati ühist huvi käsitöö vastu. Sümposiooni tulemusena tekkis plaan külastada partnerkoole teistes riikides, tekkisid uued huvid ja hobid ning ärkas soov osaleda sümposioonil ka järgmisel aastal.

Sümposiooni majanduslik mõju Viljandi linnale oli suurem ja seda eriti ajal, millal turiste linnas vähe. Sündmus mõjutas märtsikuisel nädalal oma tegevusega majanduslikult Viljandi transpordi-, toitlustus-, majutus- ja meelelahutustevõtteid, kuna tellisime neilt sündmuse ajaks vajalikke teenuseid. Statistikaameti märtsikuu andmetel oli Viljandis välismaa elukohaga ööbijaid kokku 601 (Statistika andmebaas 2022). Sümposiooni külalised

moodustavad sellest arvust 5 %. Lisaks külastasid sümposiooni välisosalejad rohkesti kohalikke käsitöökauplusi mõjutades väga positiivselt nende majandust.

3. Hinnang sündmusele ja eneserefleksioon

3.1 Hinnang sündmusele

Viljandis märtsis 2022 korraldatud rahvusvaheline CraftSymposium oli igal viisil õnnestunud sündmus. Sündmus korraldati kuue kõrgkooli koostöös ning iga kool oli sümposioonil esindatud algusest lõpuni. Osalejate arv jäi planeeritust väiksemaks, aga see mõjutas kokkuvõttes sündmust vähe. Enamus tegevustest realiseerus, ära jäi puuduva huvi tõttu üks seminar ning eestvedaja haigestumise tõttu üks seminar ja üks töötuba. Terve nädala jooksul teostus 16 töötuba, kolm seminari ning üks loeng. Lisaks kultuuriprogramm ekskursioonide ja lõpupeoga oli õnnestunud. Osalejad jäid korraldusega rahule ning saadud tagasiside oli üldjoontes väga positiivne.

Samuti majanduslikult saab sümposiooni lugeda õnnestunuks. Eelarvest jäi täitmata umbes 50%, mille põhjuseks on peamiselt väiksem osalejate arv. Eelarve jäägiga on plaan korraldada sümposiooni jätk pärandtehnoloogia magistrantidele.

Võrgustik korraldas suurt sündmust esimest korda koos ning protsessis on palju asju, mida kindlasti tulevikus saab paremini teha praegusele kogemusele toetudes. Suhtlust toimub ka edaspidi enamasti veebiteel ning kohtutakse harva. Sümposioon on kõigile osalistele väike lisaülesanne muude tööde kõrval. Lisaks arvan, et kuna suhtlemine toimus võõrkeeles, jäi tervik pilt natuke ähmaseks. Perensi (2019, lk 282) sõnul virtuaalsetes meeskondades saame mitteamusaamistest, raskustest ja protsessi vigadest oluliselt hiljem teada kui reaalsetes meeskondades. Koostöö arendamise ja sümposiooni jätku eelduseks on minu arvates virtuaalse meeskonnatöö arendamine.

Arvan, et sümposiooniga seotud ülesandeid on vaja täpsustada ning jagada vastutust nii, et igaüks on motiveeritud korralduses osalema ja et igaüks võtab sümposiooni omaks. Esimese sümposiooni puhul puudus veel kogemus ja teadmised sellest, milline sündmus lõpuks välja näeb. Tänapäevaks on kogemus ja teadmised olemas, ning korraldajatel on lihtsam tulemus ette kujutada ka hoolimata sellest, et järgmine sümposioon toimub teises riigis ja teises keskkonnas.

Järgmine sümposioon leiab aset Göteborgi ülikoolis, Mariestadi ülikoolilinnakus. Hetkel pole rootsi korraldustiimi teada, aga loodan, et saan tiimile abiks olla. Minu soovitus

näiteks on jagada sümposion osadeks, mida korraldavad ja mille eest vastutavad väiksed meeskonnad. Väiksemal grupil omavaheline suhtlus on lihtsam, kiirem ja tõhusam.

Lisaks soovitan järgmisel sümposionil panustada sotsiaalmeediasse, mis annab erinevaid võimalusi info jagamiseks nii kohapeal kui pärast. Viljandi meeskonnal puudus oskused sotsiaalmeedia kasutamises, aga nähes milliseid postitusi sümposioni ajal tehti, sain aru, et sellele peame tulevikus tähelepanu pöörama.

3.2 Eneserefleksioon

CraftSymposiumi puhul osalesin esimest korda käsitöösündmuse korraldamises, samuti osalesin esimest korda NordTradCraft-võrgustiku töös. Sümposioni korraldamine viis mind võrgustikuga kurssi ning antud kogemus on mulle abiks ka edaspidi selle sama võrgustikuga tööd tehes. Lisaks oma teadmistega näen nüüd ka teiste sarnaste võrgustike tegevust teistmoodi. Olen väga tänulik, et saisin selles projektis osaleda.

Korraldustöö oli minu jaoks pidev õppimise, avastamise, nõu andmise ja küsimise protsess. Kuna sümposion toimus esimest korda, oli vaja leida lahendus teisest valdkonnast või võrgustikust, või siis tulla välja täiesti uue lahendusega. Kuigi süsteemi või pärimuse puudumine sümposioni korraldamises tegi asju ajutiselt keeruliseks, andis see samas vabaduse proovida midagi uut. Kõige rohkem nautisin protsessis just seda, et saime kujundada sündmust enda soovide järgi ning leida selleks hetkeks parimad lahendused. Tunnen rõõmu, et saan osaleda ka järgmise sümposioni korraldamises, jagada oma teadmisi ning edasi arendada oma oskusi. Saan teha kaasa süsteemi ja pärimuse loomises.

Tunnen puudust juhtimisoskustest. Korraldusprotsessis tundsin, et olen liiga uus inimene ja valdkonnas võõras, et oleksin võimeline meeskonda juhtima. Minu õnneks Viljandi meeskond oli kogenud ja asjatundlik, ning sain meeskonda usaldada ja oma tööga toetada. Ma ei tunne ennast juhtivas rollis hästi ega taha ennast esiplaanile tõsta. Olen heameelega taustal ja toetan teisi. Sündmusel ajal siiski tundsin, et oleksin võinud ennast esile tõsta rohkem selleks, et osaleja kindlasti teab, kelle poole oma küsimustega pöörduda.

Minu suur eelis oli keeleoskus ja soome taust. Saan suurepäraselt hakkama nii eesti, soome kui inglise keeles, vajadusel ka rootsi keeles. Soomlasena tean, et põhjamaade inimeste puhul tuleb arvestada erivajadustega: kui kohal on suur hulk põhjamaa inimesi, tähendab see suurt hulka allergiaid ja toidutalumatust. Arenguruumi jäi siiski veel selles valdkonnas: jagasime infot toidlustajale, aga ka mina ei tulnud selle peale, et toidlustaja oleks vajanud tuge sobiva menüü pakkumiseks.

Minu varasem kogemus sündmuste korraldamisest on peamiselt muusika valdkonnas. Käsitöösündmus oli minu jaoks midagi uut, ning mind rõõmustab palju see, et polnud vaja arvestada helitehnika, heliproovide, pillide ja muusikutega. Oluline vahe on ka selles, et toimus ühislooming, aktiivne osalemine milles kõik olid korraga nii esineja kui publik. Minu enda jaoks sündmuse tähtsam tulemus oli märgata erinevate taustadega tudengite omavahelist lõimumist väga lühikese aja jooksul. Loodan, et need kohtumised loovad tulevikus uusi rahvusvahelisi koostööprojekte, millest ka meie saame osa.

Kuigi olen palju aastaid erinevaid sündmusi korraldanud ja osalenud protsessis algusest lõpuni, tunnen ennast siiski paremini sündmuse ajal tegutsedes ja probleeme kiirelt lahendades. Mulle meeldib reageerida kohe ja leida lahendus kohe, mitte oodata. Arvan, et korraldan sündmusi ka tulevikus, aga pärast seda projekti saan oma tugevustest paremini aru.

Töötaksin tulevikus meelsasti käsitöö valdkonna inimeste ja sündmustega. Olen tegelenud muusikaga ning olen jäänud arvamusele, et käsitöö ei ole minu valdkond. Olen küll pille meisterdanud ning tunnen ennast hästi puutöökojas. CraftSymposium suutis minu arvamust muuta. Nägin ja kuulsin kuidas pärandtehnoloogia tudengid võtsid uusi materjale ja tehnikaid omaks suure entusiasmiga. Soovin sama ise kogeda ja korraldajana teistele pakkuda.

Kasutatud allikad

Martin, J. and Fellenz, M. (2010). *Organizational Behaviour and Management*. Cengage Learning.

Nordplus. About. <https://www.nordplusonline.org/about/nordplus/> (15.05.2022)

Perens, A. (2019). *Praktiline projektijuhtimine*. Kirjastus HBP Koolitus.

Statistikaamet. *Statistika andmebaas*. https://andmed.stat.ee/et/stat/majandus__turism-ja-majutus__majutus/TU131 (16.05.2022)

Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia. *Aastaaruanne 2021*.
https://viljandi.ut.ee/sites/default/files/inline-files/aastaaruanne_2021.pdf (15.05.2022)

Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia. *Juhtimine ja struktuur*.
<https://viljandi.ut.ee/et/juhtimine-ja-struktuur> (15.05.2022)

Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia. *Kultuuriakadeemia ajalugu*.
<https://viljandi.ut.ee/et/ajalugu> (15.05.2022)

Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia. *Pärandtehnoloogia*.
<https://ut.ee/et/oppekavad/parandtehnoloogia> (15.05.2022)

Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia. *Viljandi Kultuuriakadeemia põhikiri*.
https://viljandi.ut.ee/sites/default/files/2022-04/kehtib_alates_01_01_2021_viljandi_kultuuriakadeemia_pohikiri.pdf (15.05.2022)

Üksvärav, R. (2008). *Organisatsioon ja juhtimine*. TTÜ kirjastus.

Lisa 1 Sümpoosioni kava kodulehel

	<i>Activity</i>	<i>Where</i>
Sunday, March 13	Travelling day	
Monday, March 14		
10-12	Introduction and practicalities by Ave Matsin Presentations of the partner institutions	Main building, Posti 1, room 128
12-13.30	Lunch	Main building, Posti 1 cafe
13.30-14.30	Tour at VCA premises	Walk in groups to Vilma building, Turu 7
14.30-16	Workshop for making personalized name tags	Vilma building, Turu 7
18-19	Dinner	Posti 1 cafe
	Evening for networking	Winebar Mulks, Tartu 7c
Tuesday, March 15		
9-9.45	Lecture for all the students	Posti 1, room 128
10-12	Four parallel seminars	Posti 1, rooms 122, 128, 204 and 204
12-13.30	Lunch	Posti 1 cafe
13.30-16	Short workshops	Vilma building, Turu 7
18-19	Dinner	Posti 1 cafe
	Evening for networking	Winebar Mulks, Tartu 7c

Wednesday, March 16		
9-12	Long workshops	Vilma building, Turu 7
12-13.30	Lunch	Posti 1 cafe
13.30-16	Long workshops continue	Turu 7
18-19	Dinner	Posti 1 cafe
19-23	Dance House party / Evening for networking	Traditional Music Centre, Tasuja pst 6 / Mulks, Tartu 7c
Thursday, March 17	Tour day	
9-12	Excursion and workshop at Olustvere manor	Buses leave from the parking lot behind Tallinn 3; Olustvere
12-13.30	Lunch	Viljandi, Posti 1 cafe
14-17	Excursion at Loodi and Heimtali museum	Loodi, Heimtali
18-19	Dinner	Traditional Music Centre, Tasuja pst 6
19-23	Cultural activities and folk music concert	Tasuja pst 6
Friday, March 18		
10-12	Exhibition of the workshops, results of the seminars, feedback	Posti 1, room 214
12-13.30	Lunch	Posti 1 cafe
	<i>Farewell, see you next year in Mariestad!</i>	

Lisa 2 Toetustaotlus Tartu ülikooli baasfinantseeringust

Baasfinantseerimise rahvusteaduste toetuse fondist raha taotlemine 2022. aastaks

1) Taotleja Pauliina Perkkiö, rahvusvaheliste suhete spetsialist, Viljandi Kultuuriakadeemia

Pealkiri: **Craft Symposium 2022 – rahvusvaheline käsitöösümposion** Viljandis 14.-18. märtsis 2022

Korralduskomitee: Ave Matsin, Päivi Fe,rnström (Helsingi ülikool), Liina Kool ja Riina Gendrikson (Kõrgem kunstikool Pallas), Julia Holm ja Annelie Holmberg (Uppsala ülikool), Lars Runnquist (Göteborgi ülikool), Eli Wendelbo (Kagu-Norra ülikool), Lembe Rätsep, Marit Külv, Diana Tuulik, Leele Välja, Eilve Manglus, Kristi Jõeste

2) Sihtgrupp: Eesti, Soome, Norra ja Rootsi kõrgkoolide traditsioonilist käsitööd uurivate ja õpetavate õppekavade tudengid ning õppejõud.

Lühikirjeldus: TÜ Viljandi kultuuriakadeemia korraldab Viljandis 14.-18. märtsil 2022. aastal esmakordselt toimuvat rahvusvahelist käsitöösümposiooni, mis toob kokku 6 kõrgkooli 80 tudengit ja õppejõudu 4 riigist. Sümpoosion on tähtis ja mahukaim osa paar aastat tagasi Viljandi kultuuriakadeemia eestvedamisel loodud võrgustiku tegevusest. Võrgustiku liikmeteks on Eestist Kõrgem kunstikool Pallas, Soomest Helsingi ülikool, Rootsist Uppsala ja Göteborgi ülikoolid ning Norrast Kagu-Norra ülikool. Koostöö sai alguse 2019. aastal ning Viljandi sümpoosion on esimene suur kokkutulek. Edaspidi on plaanis sarnased kogunemised muuta iga-aastaseks intensiivkursuseks, mille korraldajaks on järgemööda kõik võrgustiku liikmed.

Sümposiooni sisuks on töötoad, seminarid ning loengud, muuhulgas säästva materjalikasutuse ja jätkusuutlikkuse teemadel. Programm pannakse kokku kõigi osalejate koostöös: loenguid annavad erinevate partnerkoolide õppejõud ja kutsutud külalised, õpitube ja seminare viivad läbi magistritudengid. Osalejateks on nii väliskülalised, tudengid Tartust kui Viljandi kultuuriakadeemia käsitöö erialade üliõpilased. Viljandi üliõpilastel on lisaks sellele ka võimalus osa võtta korraldustööst. Sümpoosionil on suur roll laiapõhjaliste rahvusvaheliste koostöösuhete kestlikul arendamisel.

3) Osavõtjate arv: tudengid 70, õppejõud 10

<https://viljandi.ut.ee/et/sisu/crafttrad-vorgustik>

4)

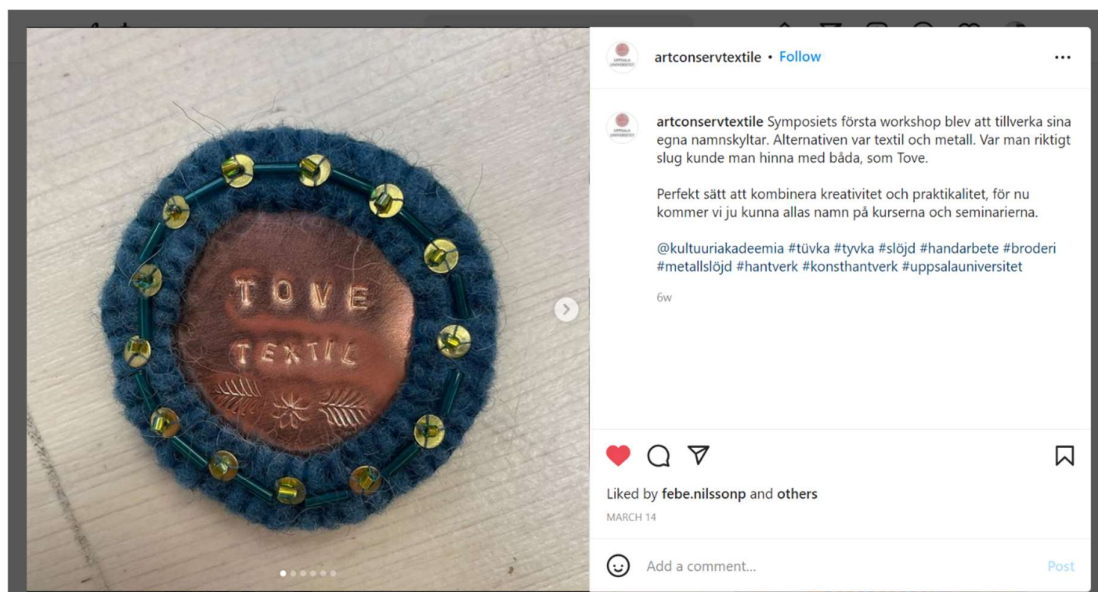
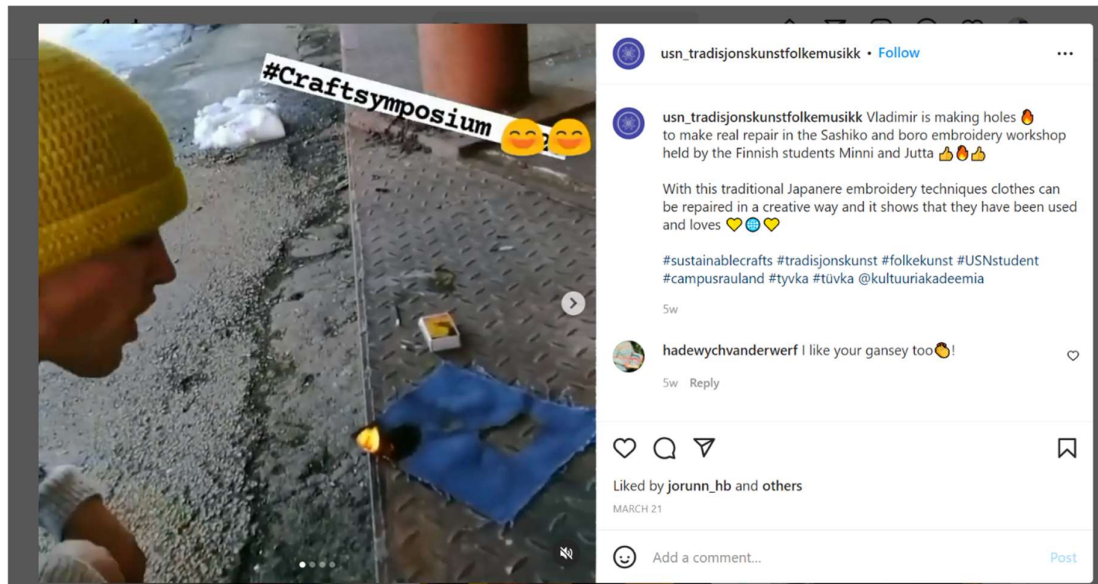
Kulud	Summa	Rahastaja
Korraldus (sh. Kommunikatsioon, trükised)	1500	Nordplus
Töötubade materjalid	1200	Baasfinantseering
Toitlustus (80 inimesele lõuna, kohvipausid, suupisted)	13 000	Nordplus
Majutus	7775	Nordplus
Rahvusvaheline ja riigisisene transport	19320	Nordplus
Kultuuriprogramm (muuseumid, kontsert)	4105	Kultuurikapital, Baasfinantseering
Kulud kokku	46 900	
Baasfinantseeringust taotletav summa	3820	

5) Täiendava ülikooliväline finantseering

Nordplus-programmi toetus: 41 180 e (rahastus olemas)

KULKA rahvakultuuri sihtkapital: 1900 e (rahastus olemas)

Lisa 3 Kuvatõmmised sotsiaalmeediast

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Pauliina Perkkiö

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose CraftSymposium 2022, mille juhendaja on Ave Matsin, reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
4. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Pauliina Perkkiö

16.05.2022